

jobban a japán katonai klikk kétségbeesését, mint Matsui tábornok kijelentése: „Célunk, hogy megszabadítsuk a 400 milliós kínai népet elnyomóitól. E cél elérésére küzdeni kell a bolsevista fekély ellen és meg kell értetni a kínai tömegekkel, hogy egyetlen útjuk a Japánnal való együttműködés. Sajnos a közszellem nem mindenben illik a háborús viszonyokhoz. Az első hetek lelkesedése lehűlt.” Így ír az az ember, aki látja a bekövetkezendő vereséget s akinél a kommunizmus kísértete az utolsó ijesztés, hogy összegyűjtse, fasiszta zászló alá terelje az összes ingadozókat, hogy a háborút „be lehessen fejezni”.

Szántó Árpád

FIGYELŐ

Búcsú Ossietzkitől

Meghalt im Ossietzki is; testét már nyitja az örök enyészet s öleli a föld halálos szerelemmel; kintalan pihenteti fiát a meg-tiport anyaföld.

Ossietzki halott!

Tudjátok, ki volt ő számotokra?!

A harangok hallgatnak s hallgatag örködnek a nyirfaerdők, megáll fölöttük a bánat s leszáll harmatkönnyen, halkan záporoz a májusi eső, csendben hull, ólmosan a Rajna vizére s a Rajna viszi és elosztja igaz mértékkel a német könnyek árját, a mély tengerekbe.

Hallgató harangok között lépünk mi is Ossietzki elé s emelt szívvel, hallgató szájjal, fájó ököllel valljunk hitet a vértanú mellett. Emeljük szívünket a mártirhoz mi is, mint szerte a világon sűrűen rajzó sírók, bizók, hitések, erősek és bátrak. Halála életes biztatás nekünk, kik még élünk temetőszag és tömjén, ópium és gonosz varázslatok árkaiban. Az ő fekete éjszakája nekünk fehér holdvilág, az ő végtelen útja nekünk hajnali pír felé bárkázó ezüst hold, nap felé, pirosan rózsáló, napfelkeltéhez vezető széles út nekünk az ő útja.

Menjünk gyászdallal, zengő, lángoló zomotorral feléje s énekünk zúgjon felette dicsérő sírverset, mert epitáfium illik hozzá, mint érces, antik-görög hősköz, kik a harcban buktak el.

Harcban bukkott el Ossietzki, aki *hős mert lenni* a gyávaság, embertelenség, értelmetlenség, férfiatlenség, hősiatlenség ripók világában.

Nem az író, a neveset, a nagyot gyászoljuk komor szavakkal, hanem az embert, aki míg élt, kemény volt és erős, mint a halál. Büne, hogy élt, s meg kellett halnia, mert hite volt és vallása: az életet vallotta, a békét, a haladást, a világoosságot, rendületlenül, mindhalálíg.

Hallgató ajkak! Ne átkozzuk azokat, akik őt megölték, átkozták ők ezeriziglen. Ossietzki! Testvérünk! A túlélők, ime, eljöttek hozzád. Földi beszéd betegségnek nevezi a kórt, amely elégette a jóért, az emberiért, nemesért, szépért, bőségért, hűségért, népért, békéért, igazságért, a társadalom egyetlen igaz jövőjéért hevülő halandó tested, a tudók azonban tudják, hogy lassan ölő törvetés állította le szép szived motorját. Halkuljon el a mi szavunk is e percben és némasággal áldozunk nagy testvérünk, a kisemmizett életű, a nábobian gazdag életű hős halotti porai fölött.

Eszme volt ő, véges életbe oltott emberi vágy, remény és ígéret, egy akarat, egy nagy, milliók lelkében sarjadó akarat, mely benne szólalt meg. Benne és kívüle még sokakban nagyon is sokak szólnak még az ő hangján, rejtetten és remegőn, kiüzötten a kába világrend üldözöttjeiként és kóboran, a züllött és romlott Európa országútjain. Akik még élünk, őrizzük meg Ossietzki békevágyát, melyet a földi hatalmasságok meggyaláztak. Védjük erős vérttel emberszeretetét, mely nem a polgári világunkban ismert cégjelzéses és vámentes, álnokul szenteskedő, hazug és légiures térben mozgó emberszeretet, hanem eszmei tartalommal és tárgyi valósággal telített szociális emberszeretet, az elérhető legmagasabb rendű, emberhez méltó életmóderért harcoló humanizmus.

Ossietzki pihen; de nyugodni akkor fog, ha hű szívvel őrizzük meg örökségét. Harcos Ossietzki! Testvér! Mi nem búcsuzunk, mert Veled tartunk az — életben — a béke mellett — halálig —.

F. B.

Síralmas magyar krónika

1526 óta a magyarság nem élt olyan válságos időket, mint a mai napokban, — mondották nemrég a budapesti parlamentben. Az évszám említése nem véletlen. Gyászos dátum: körülötte domborul nemzeti létünk nagytemetőjének száz és százezer sirhantja. Ekkor bukott el a mohácsi síkon a nemzet színe-javával együtt a független államiság, az önálló magyar külpolitikai eszmekör. Ekkor nyúlt bele erőszakos kézzel nemzetünk sorsába az osztrák-német impérium és ettől kezdve négyévszázados küzdelemben vérezt, gyöngült, pusztult az egész magyarság letiport függetlenségéért, nemzeti és szociális szabadságáért.

Magyarország 1526-ban — miként most 1938-ban — egy imperialista szándékú birodalommal került szomszédságba, majd röviddel utána végzetes kapcsolatba. Az impériumot megszemélyesítő Habsburg-dinasztia, önkényuralmi rendszeréből kifolyóan, megfosztotta a magyarságot ősi alkotmányától, igyekezett kivetkőztetni nemzetiségéből és Magyarországot politikailag hódított tartománnyá, gazdaságilag a birodalom gyarmatává süllyesztette. A megtámadott nemzet nem szűnt meg védekezni a beolvasztással szemben: Magyarország négyévszázados Habsburg-kori történetét szakadatlan

belső küzdelmek kísérik végig. A magyarság önvédelmi, önfenntartási harcai a legragyogóbb fejezetei történelmünknek. Azzal a vérrel, amelyet szabadsága, függetlensége védelmében ontott ki a magyar nép, örökre beírta méltó nevét az emberiség fejlődéstörténetébe. Ha a népek életerejének igazi fokmérője a szabadságharc, akkor a magyarság vitalitása szinte egyedülálló! Volt idő, amikor a tetszhalál évtizedei bénították meg a nemzet életét. Mohács után az ország darabokra szakadt szét, mindegyik nemzetrészt egyedül a saját megmaradásával törődve vívta szívós küzdelmét. Egyik területen a török basák raboltak, másikon a német tábornokok sanyargatták, pusztították a magyarságot. A szétdarabolás korszaka gyásszal, vérontással, kegyetlen elnyomatással kap sötétfekete kenetet a történelemben. Hősöket, vértanúkat, gályarabokat és bujdosókat szült ez a kor, hogy örökségül hagyják számunkra a függetlenség és szabadság ragyogó eszméjét. Mikor a török kitakarodott az országból, Zrínyi Miklós jóslata keservesen beteljesedett: „az a nemzet, amely idegen segítségre szorul, fel nem szabadul, csak igát cserél”. A „felszabadító” bécsi önkényuralom máris kiadja hírhedt reedetét, hogy a szilaj, forradalmi hajlamú magyarságot a „szelíd” germán vérrel kell lehűteni, ami annyit jelent, hogy tűzzel vassal németesítettek és az elűzött magyarok helyére mindenütt idegeneket telepítettek le. A Spankau, Caraffa, Básta, Kollonics, Metternich, Haynau nevek és ama nemes magyar főurak, vitézlő labancok, akik segédkeztek, a hőhémunkában, örökre véres nyomokat hagytak történelmünkben. És mindhiába, minden akasztással és nyársalással (kedvenc kivégzési fajtái a sötét kornak!) szemben újra meg újra előbújnak a nádasok sűrűjéből a kurucok: Bocskay, Thököly, Bethlen Gábor, Rákóczy Ferenc és Kossuth Lajos szabadságharcosai . . . A szenvedés, a vértanúság emberöltői váltogatták egymást a magyar földön, amely már állandó csataterré változott. A viaskodó katona-nemzet mellett talpra állt egy másik sereg is, amely a szellem fegyverével (Tinódi Lantos Sebestyén vándorló históriás címerében kard és lant volt!) hódított eredményesen a nemzeti érzés, a magyar nyelv és kultúra számára. Az irodalom hivatást viselt a szétdarabolt országban: összekovácsolta a szerteszakadt magyar nemzettestek közt a szellemi egységet és menhelyet épített a jövő számára.

Aggódó tekintetünk most ennek a négyévszázados küzdelemnek izgalmas fordulatait fürkészi. Meghívjuk az olvasót erre a tanulságos utra. Megnyitjuk előtte a magyar történelem sulyos örökségét tartalmazó titkos kamrát és kérjük, tekintsen bele sorsa őstükrébe és keresse rokonvonásaiban a mai napokra kihangzó tanulságokat. Szólunk minden magyarhoz: nézzétek ez a múlt, mire kötelez még ma is? Tudnunk kell évszázadokban is gondolkodni, a jelennel való törődést állandóan a holnappal és holnaputánallal kell összemérnünk. Divatos áramlatok gomolygó köde azonban el ne homályosítsa az örök magyar arcot, mely szüntele-

nül a szabadság és Magyarország függetlensége felé fordítja józan tekintetét.

Ó, magyar történelem! Ujra látjuk végzetes útjaidat és bújtató nádasok megint megtelnek kurucok seregével. Másfélezerévedből legalább négyszázat a harctereken hullatott el a magyarság szabadságáért. Fénylő lapjaid mégis arról tanúskodnak, hogy a mohácsi csatásíkon a halottak százezreiből új élet fakadt, a tatár-, török- és germávésztlől időnként megtizedelt magyar nép átvészelte mégis a századok szörnű véseit. A szabadságért küzdeni, elbukni és feltámadni, úgylátszik már magyar feladatot jelent. Szabadságharcos nép voltunk és vagyunk.

Kurucok siró balladáit sodorja felénk ez a nyugtalan tavaszi szél, amint lapjaidat forgatjuk, óh Történelem! Zrinyi és Kölcsey intelmét halljuk és Tiborc keserű panaszait. De halljuk a Caraffák, Kollonicok, Haynauk áldozatainak üzenetét is, és értjük a hősök példáit. Fényjelek gyulnak ki a múltban és világítanak útjaink elé. A janicsárok és a német zsoldosok martalócaival szemben a bújtató nádasok emberei már készen állnak.

Keresztútra szólítottunk, hogy újabb fejezeteket írjunk envérünkkel lapjaidra: óh, örök Magyar Történelem . . .

Vass László

Az U. R. S. S. J. zágrebi kongresszusa

Április 17 és 18-án tartotta Zagrebban kongresszusát az ország legnagyobb munkásszakszervezete. Mivel a kongresszust az alapszabályok értelmében minden három évben tartják, az egész ország nagy érdeklődéssel követte a kongresszus munkáját és az ország munkássága igyekezett delegátusai által teljes számban képviseltetni magát. A számos belföldi kiküldött mellett külföldről a csehszlovákiai szakszervezetek és a nemzetközi szakszervezeti szövetség képviselésében Tayerle Rudolf, a svédek nevében Arnold Sölvín és Axel Strang, a dánok nevében Jensen, a hollandok nevében Van der Lende és a magyar szakszervezetek nevében Gaál Benő szólaltak fel a kongresszuson. Váratlan akadályok miatt több külföldi, köztük Jouhaux, a francia szakszervezetek híressé vált főtitkára, nem jelenhettek meg. Az ország különböző részeiből a szakszervezetek 222 delegátust küldtek.

A kongresszus legfőbb eredményei közé tartozik az ország különböző részeiben élő munkásság tökéletes egységének és a világ proletáriátusával való szoros kapcsolatának megmutatása, továbbá a bel- és külföldi kiküldöttek értékes referátumaiból leszűrt ismeretek felhasználása a délszláv munkásság további harcában és taktikájában.

Tayerle, az Internacionálé kiküldöttje, a munkásosztály nemzetközi helyzetéről tartott előadásában kiemelte a világpolitikai helyzet különös súlyosságát. Különösen hangsúlyozta a szakszervezetek nagy jelentőségét a polgári jogokért és a demokráciáért vívott küzdelemben. Rámutatott arra, hogy a modern racionalizáció, a munkásság önvédelmi és politikai szervezkedésének tilalma, továbbá a mai rendszer gazdasági válsága, milliós tömegeket dobott az utcára,

akik konkurenciájukkal az egész munkásosztály helyzetét válságossá tették. Hogy ebből a helyzetből kijuthasson, a munkásságot csak a teljes ténykedési és szervezeti egység vezérelhetik. A szakszervezetek egységének és nemzetközi együttműködésének eszménye óriási haladást tett, amennyiben az Internacionáléhoz az utolsó évben 7 millió tag csatlakozott, miáltal a tagok száma 20 millióra emelkedett.

A skandináv országok kiküldöttei felsorolták az ottani szakszervezeti harc nagy eredményeit: az Internacionáléhoz tartozik a munkásság 90 százaléka, azaz az országok összlakosságának 20–40 százaléka. Ezért náluk a munkanélküli segély magasabb mint nálunk a legjobban fizetett munkás keresete.

A jugoszláv munkásmozgalom impozáns fejlődésére is rámutatott a kongresszus: tíz év alatt a tagság létszáma megduplázódott és ma 56.222 a fizető tagok száma, amihez még 40.000 nemfizető, munkanélküli tag és kb. 4000 tagságon kívül álló, de a mozgalommal szimpatizáló munkás számítható úgy, hogy az U. R. S. S. szakszervezetek ezek szerint 100.000 emberrel rendelkeznek.

A kongresszus bizonyítékát adta annak, hogy a jugoszláviai munkásság fejlődésében magas fokra jutott el, ami társadalomtudományi szempontból is igen jelentős.

(R)

A „Márciusi Front“ a bíróság előtt

Illyés Gyula, Sárközi György, Kovács Imre, dr. Erdei Ferenc és Féja Géza írók szerepeltek újra vádlottakként a budapesti büntetőtörvényszék előtt. Az ügyészség valamennyiök ellen kétrendbeli, sajtóútján elkövetett, a magyar állam és a magyar nemzet megbecsülése ellen irányuló vétség címén emelt vádat, mert a Híd és a Válasz című folyóirat ez évi márciusi számaiban „Mit kíván a magyar nép“ című cikkben közzétették az úgynevezett „Márciusi front“ programját, amelyben az ügyészség vádirata szerint „olyan valótlan tényeket állítottak, amelyek alkalmasak arra, hogy a magyar állam és a magyar nemzet megbecsülését csorbítsák, hitelét sértsék“. Az ügyészség vád tárgyává tette a cikk egész tartalmát, de különösen annak egyes részeit. Az egyik inkriminált rész így hangzik:

— A magyar nép kétségbeejtő nyomorúsága adta kezünkbe a tollat és az a tudat vezette minden lépésünket, hogy méltatlan ez a nyomorúság az emberhez és keresni kell a különb és emberségesebb élet útját. Az egyik oldalon a nagybirtokos feudalizmus, a bank és ipari kapitalizmus és a határtalan nagyranőtt hivatali bürokrácia kísérletezik a faszimusokból orzost módszerekkel és fogásokkal, hogy ingadozó hatalmát továbbra is megtartsa, másik oldalon pedig vagy a szorongatott demokratikus pártok küzdenek pusztá létükért, vagy a nemzetiszocializmus hivatlan apostolai próbálkoznak uralmi terhekkel. Társadalmunk mai szervezete lehetetlenné tesz minden komoly reformot.

— Önök azt írták, hogy a magyar nép kétségbeejtő nyomorúságban szenved — mondotta az elnök.

— Aki ismeri a magyar népet, az jól tudja, hogy ez így is van.

— Én ismerem a magyar népet — jegyezte meg az elnök — és nem tudok ilyen szörnyű nyomorúságról.

— Én a népből származom és ismerem a magyar népet — válaszolta Illyés Gyula — de egyébként is Bethlen István gróf karácsonyi cikkében azt

írta, hogy jellegzetes proletárnemzet vagyunk, az ország hetven százaléka proletár. Magyarország lakosságának nyolcvan százaléka nem keres évi háromszáz pengőt. Nyugodt lelkiismerettel mondhatom, hogy a magyar nép, már tudnillik a magyar anyanyelvű nép a legnagyobb nyomorban él.

— Ha így is van — jegyezte meg az elnök — akkor nagyrészen saját hibájából van így.

Utána Sárközi Györgyöt hallgatták ki.

— Köztudomású, hogy a magyar nép hallatlan nyomorúságban szenved — mondotta Sárközi — hiszen gróf Bethlen István maga mondotta . . .

— Bethlen egymagában még nem jogforrás — jegyezte meg az elnök.

— Hivatkozhatom más adatokra is — felelte Sárközi — de Bethlent senki meg nem cáfolta és nem láttuk, hogy őt vád alá helyezték volna. Hivatkozhatom Matolcsi Mátyás egyik tanulmányára, amelyben kimutatta, hogy Magyarország lakossága többségének évi jövedelme fejenként 288 pengő. Ez mutatja, hogy a magyarságnak nagyrésze igenis nyomorban él. Ezen szeretnénk mi segíteni. Az eddigi nyílt választások miatt csak azok kerültek be a törvényhozásba, akik a mindenkori kormánynak emberei voltak. Jól tudjuk, hogy a képviselőház hatvanöt tagja több mint kétszáz igazgatósági tisztséget visel különböző nagyvállalatoknál. Nyilvánvaló, hogy nem függetlenek ezektől a vállalatoktól és így nem hozhatnak olyan törvényeket, amelyek a legalsóbb néposztályok életnivóját emelnék. Ugyanígy van összeállítva a felsőház is, ahol a mezőgazdasági munkásokat összesen egy diszparaszt képviseli.

— Ezzel szemben száznál több nagybirtokos, mágnás-familia harmincöt képviselőjét küldi oda. A mostani titkos választói javaslatban is a magyar nép százezreit zárták ki a választás lehetőségéből. Lehetetlen tehát olyan törvényeket alkotni, amelyek a magyar nép érdekeit szolgálják.

Kovács Imre volt a következő vádlott.

— A magyar állam és nemzet megrágalmazásával vádolnak bennünket, holott mi csak bizonyos társadalmi osztályokról, néprétegekről, földbirtokosokról, bankokráciáról írtunk. Nem hiszem, hogy az ügyészség egyes néprétegek fogalma alatt a nemzet fogalmát értené. A nemzet fogalmát az országban élő összes állampolgárok alkotják. Ha kiragadjuk az egyes társadalmi osztályokat és azok felett kritikát gyakorolunk, akkor legfeljebb az illető osztályt rágalmazzuk meg. Mi a bürokráciáról, a feudalizmusról, a kapitalizmusról beszéltünk, ezeket pedig nem azonosíthatják a magyar állammal, így tehát a vádbeli cselekményt sem követhettük el.

— Önök a magyar nép kétségbeejtő helyzetéről beszélnek és azt írják, hogy szolgaságban sínylődik.

— Hogy a magyar nép kétségbeejtő nyomorúságban van, az köztudomású, hiszen másról sem beszélnek szerte az országban, mint a hárommillió agrárproletárról, aki a legnyomorúságosabb életszínvonalon áll, mert évi keresete alig éri el a két-háromszáz pengőt. Hiszen a Gazdaságkutató Intézet vizsgálatai szerint a lakosság negyven százaléka hároszáz pengő évi jövedelmen alul kénytelen megélni. A Gazdaságkutató Intézet szerint a munkások nagyrésze kétszáz munkanapnál többet nem dolgozik, tehát kétszáz-kétszázötven pengőnél nem keres többet egy évben. Így tehát nem lehet azt mondani, hogy olyan keresetük van, amiből emberi élethez méltó módon élhetnének. A statisztikai hivatal megállapításai szerint Magyarországon a lakosság ötven százalékánál több ki van

rekesztve minden ingó és ingatlan vagyomból. Bármely oldalról nézzük az agrár- és ipari proletáriátus helyzetét, csak azt mondhatjuk, hogy az nyomorúságos.

— A proletáriátusról azt mondják, hogy éretlen a választói jogosultságra. Ez épp úgy megrágalmazása ennek az osztálynak, mintha más osztályról állítanak valamit, és mégsem emelik ezért a nemzetragalmazás vádját. Nemcsak felfelé lehet osztályellenes izgatást elkövetni, hanem lefelé is. A mezőgazdasági munkásság és a törpebirtokosság, valamint az ipari munkásság megérdemli, hogy róluk ne olyan vélemény hangozzék el, hogy éretlenek a politikai jogokra.

— Magyarországon nyolcvanöt tízezer holdon felüli nagybirtokosnak két és félmillió katasztrális holdja van. Ugyanakkor másfélmillió a teljesen nincstelen földmunkás, míg másfélmillió az egy-háromholdas törpebirtokos. Száz-ezerholdas latifundium az egyik oldalon, a másik oldalon pedig nincs semmi, legfeljebb a sírhely, amihez majd haláluk után jutnak. Tehát nem olyan egészséges a helyzet, hogy ne lehessen gazdasági nyomorúságról beszélni.

— A bankok, a gyárak, a nagybirtokosok tömörülhetnek érdekvédelmi szervezetbe, ugyanakkor a mezőgazdasági munkásság minden kísérletét megakadályozzák, hogy érkei védelmére szervezetet létesíthessen, tehát gazdasági elnyomatásról is beszélhetünk.

Féja Géza lépett ezután a birói emelvény elé:

— Hogy a magyar nép milyen helyzetben van, azt részben tanulmányaim, részben személyes tapasztalataim alapján tudom. Öt éven át jártam a vidéket, a nép sorsát, helyzetét tanulmányozva. Áttanulmányoztam az erre vonatkozó irodalmat is. Itt van például az Országos Közegészségügyi Intézet évi jelentése, amely arról szól, hogy az iskolaorvosok megvizsgálták 'a magyar gyerekeket.

— Általában 75 százalékos fogyatékossgot találtak, néhol kilencvenet, a legjobb esetben 50 százalékos. Azt is feltűnteti ez a jelentés, hogy az ovodisták közül 15—20 százalékkal kevesebb volt a fogyatékos, tehát nem velük született hibákról, hanem a nyomorúság folytán kifejlődött fogyatékossg-ról van szó.

— Áttanulmányoztam Magyarország és a különböző európai államok cseemőhalandósági statisztikáját és mondhatom, hogy Magyarországé majdnem a legrosszabb. Tuberkulózis statisztikánk is a legrosszabb és szaporodási statisztikánk is kisebb, mint az alacsonyabb kultúrájú Bulgáriáé és Romániáé.

— A szláv nép nagyon szapora, — jegyezte meg az elnök.

— Mi is azok volnánk, csak a gyermekhalandóság óriási nálunk. A közegészségügyi intézet egyik vezetőjének megállapítása szerint aratáskor a munkás 1500—2000 kalóriával kevesebbet fogyaszt, mint amennyire szüksége van. Tudományos kísérletek mutatják, hogy Magyarországon így nagyobb veszedelem fenyeget, mint az egyke, mert a jelenlegi táplálkozási viszonyok mellett a negyedik generáció teljesen terméktelen lesz. A helyzet tehát az, amit mi megírtunk. Steuer György könyve szerint évente átlag 300.000 munkáscsalád, családtagokkal együtt tehát több mint egymillió ember van olyan, aki az év nagy részében munkát nem kap és így megfelelően táplálkozni nem tud.

— Amí az elnyomatást illeti, a magyar választási rendszer olyan, hogy politikai jogokat a magyar nép nagyrésze szabadon nem gyakorolhat. Erről a közigazgatási bíróság ítéleteinek egész tömege tanúskodhatik. A jelenlegi választójogi törvény is olyan, hogy 30 évben szabja meg a korhatárt. Sehol Európában ilyen törvény nincs, ami az érett emberek egész sorát zárja ki az alkot-

mányos jogok gyakorlatából. A parlamentben kormánypárti képviselők is elis, merték, hogy Magyarországon most fog kezdődni az igazi alkotmányos élet tehát csak a kezdetnél tartunk.

— Ha pedig nincs igazi alkotmányos élet, akkor feltétlenül kell elnyomatásnak lenni.

— De önök szolgaságról is beszéltek.

— Hogy robotmunka van, erre vonatkozóan Viharsarok peremben a tanúk egész sorozata erősítette ezt meg. Steuer államtitkáron kívül több tanu vallotta, hogy a Tiszátúlon és az Alföldön robotrendszer van, ami törvényellenes. Robotot kell végezniök a munkásoknak, hogy munkaalkalmat kapjanak.

A törvényszék a kihallgatások és a védő bizonyítási indítványának visszatartása után meghozta ítéletét:

Az ítélet bünösnek mondotta ki mind az öt vádlottat nemzetrágalmazás vétségében és Illyés Gyulát, Sárközi Györgyöt és Kovács Imrét 1—1 hónapi, dr. Erdei Ferencet és Féja Gézát 2—2 hónapi fogházra ítélte, azonkívül egyévi hivatalvesztésre és politikai jogaiknak ugyanilyen időtartamra való felfüggesztésére.

A törvényszék indokolása szerint a cikk tényállításai valótlanok és ezért kellett a vádlottak bünösségét megállapítani. Kifejti az indokolás, hogy ezek a tényállítások alkalmasak arra, hogy a magyar nemzet megbecsülését csorbítsák és hitelét sértsék.

A személyes használatra szánt tárgyacskák sündisznót csinálnak az emberből, minden ilyen tárgyacska egy tüske, amitől nem lehet az emberhez hozzáférni. GLADKOW.

Aki úgy szereti felebarátját, mint önmagát, annak nincs több mint felebarátjainak. SZENT VAZUL.

A veszedelem nélkülözhetetlen előfeltétele annak, hogy bármiféle társadalom, emberi csoport vagy egyén alapvető tulajdonsága felszínre kerüljön.

Csak az ostoba demagógia teheti a fényképészt felelőssé a képért, amelyet róla fest, csak az ostoba társadalom teheti felelőssé a tudóst, aki őt ha csunya, csunyaára festi.

Az egész erkölcsstan alapja a közhaszon. HELVETIUS.

Fizessetek elő a „H I D”-ra!